

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Mir pred Port Arturjem.

PETROGRAD 3. Admiral Aleksejev je brzobjavil carju, da se japonsko brodovje ni prikazalo pred Port Arturjem od 24. febr. do 1. t. m., tudi ga niso zapazile križarke in torpedovke, ki so šle 60 milj daleč od Port Arturja na rekognosciranje.

Ruske in japonske čete v Koreji.

PETROGRAD 3. Brzobjavka generala Pfluga poroča, da niso patrole do Pengjanga in do Gansana naletele na sovražnika. Pengjang je zaseden po japonskem oddelku 6000 mož, med temi 200 konjenikov. O topništvu ni nič znane. Japonci prevažajo čete po morju od Fuzana v Činanfu, odkoder pojdejo v Pengjang. Korejske vojne čete na številu 1-2000 mož so bile odposlane od Pengjanga v Seul. Naše patrole so prišle do 12 vrst daljave pred Penjang, katerega so Japonci utrdili. Dan na dan prihajajo nove sovražne čete. V Port Arturju in v Mandžuriji je vse mirno.

PETROGRAD 3. Brzobjavka generala Pfluga poroča, da so glasom nadaljnjih vesti, one ruske patrole, ki so se po noči približale Pengjangu sledeči dan, 29. februar, zjutraj, skušale zajeti japonsko patrolo obstoječo iz 7 častnikov. Poročnik jih je napadel s 3 kozaki in zagnal v beg proti mestu. Navzočnost naših čet je povzročila v mestu veliko vznemirjenje. Kmalu na to so začeli vojaki streljati iz mestnih utrd, ker so baje pričakovali napada. Sodi se, da ni v mestu mnogo nad 1000 mož.

Iz Koreje prihaja preko Vladivostoka vest, da se je v Siančinu izkrcal oddelk 2500 mož brez topništva, ki je marširal 29. februar, proti Mairičanu. V južni Mandžuriji in v Port Arturju je padlo v pretečenih dneh mnogo snega, mrza je 10°.

Trupla japonskih mornarjev.

PETROGRAD 3. Ruski brzobjavni agenturi poroča dopisnik iz Port Arturja, da so našli na obrežju blizu Čfu-a in Veihaiveja okoli 60 trupel. To so baje trupla mornarjev onih ladij, ki so se v noči 25. februar, udeležle bitje; te ladje, ki so bile poškodovane in se niso mogle radi viharja 27. min. m. rešiti v luko, so se pogrezle. V pretečenih dneh je vladal tukaj mir.

Ladije prostovoljnega brodovja.

PETROGRAD 3. Ruska brzobjavna agentura javlja: V Port Arturjski luki zasidrani parnik prostovoljnega brodovja je bil izročen društvu rubečega križa v svrhu, da napravi

iz njega ambulanco za ranjene vojake. Parnik istega brodovja »Jekaterinoslav«, katerega so Japonci zaplenili, se nahaja v Šabovu.

Vest angležkih listov, da bo rabil za prevažanje japonskih čet v Korejo, se ne potrjuje. Parnik »Nižnji Novgorod« se je vrnil 1. t. m. v Odeso, parnik »Voronež« je pa odplul proti Suceu.

Prodiranje Rusov v Koreji.

LONDON 3. Renterjev biro je prejel iz Tokia vest, da so Rusi zasedli brzobjavna urada v Andžu in Jengpenu, ujeli okrajnega predstojnika in zaplenili uradne listine.

Sodi se, da hočejo Rusi porabiti reko Jalu za obrambno črto proti prodiranju japonskih čet.

Rusi gradijo utrdbe.

LONDON 3. »Standard« poroča iz Tokia iz verodostojnega vira (?), da je bilo 2 kilometra mandžurijske železnice v bližini Ninguta razrušeno in brzobjavna zveza med Ningutom in Vladivostokom pretrgana. Istemu listu se javlja iz Tientsina, da utrjujejo Rusi mesta južno od Mukdena. V Neitsengu gradi baje na tisoče kitajskih delavcev utrdbe in nasipe.

Kitajska generala proti nevtralnosti.

PARIZ 3. Specijelni dopisnik »Matina« brzobjavlja iz Harbina: Tukaj je razširjena vest, da sta kitajska generala Ma in Hiang protestirala proti nevtralnosti Kitaja. Oba sta baje naprosila kitajski dvor za dovoljenje, da se smeta pridružiti Japonci. Od druge strani se zatrjuje, da so Japonci poskušali izkrcati se v bližini Šanhajvana, da so se pa temu protivili Kitajci ter izkrcanje zabranili. Tabor v Liaojangu pri železnični postaji med Mukdenom in Niučvangom je središče znatne ruske vojske.

Ruski vojaki na italijanski ladiji.

RIM 3. V zbornici je izjavil minister mornarice na tozadevno vprašanje, da je vojna ladija »Elba« sprejela 181 ruskih pomorskih častnikov in mornarjev po bitki pri Čemulpo, ki jih prepeje v zmislu narodnih dogovorov v njih domovino.

Pomnoženje angležkih posadk.

LONDON 3. (Reuterjev biro.) V soboto odide od tukaj 450 mož pehote za pomnoženje čet v Hongkongu in Singaporu.

Vojska na Malti se bo tudi povečala za 2000 mož.

Ruska ladija v Španiji.

VIGO 3. Ruska ladija, katere mornarji so bili v neki kavarni aklamirani, je šolska korveta »Krejzer«, ki je 18. t. m. odšla od Las Palma in je predvčeršnjim dospel semkaj. »Krejzer« nadaljuje jutri vožnjo v Cherburg.

Izkrcanje japonskih čet.

PETROGRAD 3. Ruska brz. agentura priobčuje sledečo brzobjavko dopisnika iz Vladivostoka: Glasom privatnih virov so po noči prišli 3 parniki spremljani po vojnih ladijah v zaliv Plaksinski, kjer so izkrcali 2400 Japoncev, ki so takoj marširali brez topništva v Macsane. Debel sneg ovira hojo.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 3. Pred prehodom na dnevni red je prevzel besedo posl. Polonyi in grajal prestop kompetence delegacije ter popravil izjave Tiszove. Očital je ministru, da ni storil v zadevah, kjer ni šlo za zakonite odredbe, nego za posamezne čine vladarja, shodnih korakov, da odpravi stare pritožbe. Nadalje je govoril o germanizaciji madjarskih vojakov, o nemških napisih na vojašnicah, o madjarskem poveljnem jeziku in je sklenil svoj govor s pretnjo, da bo narod prisiljen zahtevati nazaj staro ustavo leta 1848., ako se ne bosti liberalna stranka in vlada držali pogodba 1867.

V nadaljevanju rekrutne predloge je re-flektiral Tisza na izvajanja Polonyeva. Minister je povdarjal, da bo imel madjarski jezik v vojski večjo veljavo kadar se vpelje novi vojni zakon, zdaj pa mora braniti izraz »skupna vojska«, ker isti sloni na pogodbi 1867, katero treba braniti.

Dalje je navajal minister škodo, ki jo je povzročila obstrukcija; za izgled je navajal vojske, ki so morali služiti čez dobo, dalje škodo, ki jo trpi država, ki ne more redno iztirjavati davkov. Tudi trgovina trpi radi obstrukcije. Radi tega se pojavljajo med narodom zlasti med Srbi in Rumuni agitacije. Za posledice teh neugodnih razmer bodo odgovorni edino poslanci.

Minister je konečno apeliral na poslance, naj prenehajo z obstrukcijo.

Potem, ko sta govorila poslanca Nessy in Viszontsy, se je seja zaključila ob 3. uri popoldne.

Brzobjavne vesti.

Kardinal tožen.

LYON 3. »Nouvelist« poroča, da je nadškof lyonski, kardinal Coullie, radi protesta, katerega je nedavno odposlal skupno z drugimi kardinali predsedniku republike, pozvan na državni svet. Nadškof je baje izjavil, da se državnemu sodišču ne predstavi.

Angleška mornarica na skrajnem Vztoke.

LONDON 3. Parlamentni tajnik Pretyman je izjavil na neko vprašanje, da šteje

angleška eskadra na skrajnem Vztoke 5 velikih vojnih ladij, 4 križarke I. reda, 4 križarke II. reda, 1 križarka III. reda, 8 topničark, 13 torpedovk in 12 topničark za reke.

Izbruh vulkana.

PARIZ 3. Glasom poročila iz otoka Mayotte bruh vulkan na otoku veliki Comoro od 25. m. m. naprej neprestano. Oplrla so se tri žrela. Nekoliko domačinov je zgubilo življenje.

Angleški kralj bolan.

LONDON 3. Kralj se je prehladil, zato ni mogel včeraj zvečer biti na koncertu filharmoničnega društva.

Seja avstro-ogrskе banke.

BUDIMPEŠTA 3. Danes se je vršila pod predsedništvom bančnega guvernerja vit. Bilinskega seja avstro-ogrskе banke.

Še par besed socijalni demokraciji povodom sedanje vojne.

I.

Mi smo že zadnjič enkrat povdarjali, kako nelogično je od strani socijalne demokracije, in v kakem navskrižu da je z nje temeljnimi načeli, ako ista sodeluje na protiruskih demonstracijah in na manifestacijah simpatij za Japonce, prirejenih povodom sedanje vojne od strani Poljakov. In bilo to tudi poljskih socijalnih demokratov!

Povdarjali smo, da je to nezdružljivo s kardinalno točko v socijalističnem programu: z načelom mednarodnosti, katero načelo izključuje vsaki narodni šovinizem. Svojo trditve smo bili oprli na notorično resnico, za katero govori vse sedanje politično življenje v Poljaki, na resnico namreč, da vzroki sovražstva poljske politike proti Rusiji so strogo nacionalne naravi. Pa naj se n. pr. poljska politika na Dunaju še tako topi v lojalnosti: misel na vzpostavljeno velike nacionalne države poljske ni izumrla. S tem ne denunciramo nikogar, ampak beležimo le notorično resnico. Ta misel je, ki podžiga sovražstvo v poljski politiki proti Rusiji. Iz te misli izvirajo tudi sedanje demonstracije in manifestacije poljske politike proti Rusiji in za Japonsko.

Je-li na takih manifestacijah primerno mesto za socijalno demokracijo? Izlasti pa še, ko je na čistem ves trezno misleči svet da je možnost vzpostavitve jedinstvene poljske države pokopana definitivno in za vedno, da je torej utopistična, in da bi misel na tako vzpostavljeno mogla prinesiti le neizmerne nesreče na narod Poljakov, ako bi se isti dal od te misli zavesti v aka podjetja, ki bi

kake male knjižice, povesti? Lucija je že dovršila dvanajsto leto.

— Gospod, kaj govorite to! — je otrpnila učiteljica. Povesti, romani! Ne, ne, nikoli. To je strup.

— Ali jaz mislim, da se v malo kateri povesti opisujejo ljudje, ki bi bili tako pokvarjeni, kakor največji grški bog — je pripomnil Dakić.

— To je res, ali ono so bili bogovi! — je odvrnila Malvina ljubeznjivim in zmago-nosnim posmehom.

— Mislim, da bi se ljudem moglo manje zameriti, ako bi se dali na taka zoperna početja....

— Dragi ata, stric Marko je rekel, da bi vsakega človeka, kateri bi živel tako kakor bog Zeus, obesili — je dodala Teodora.

— Kedaj je bil stric tukaj? — je vprašal oče.

— Danes. Tudi teta je bila pri nas. Vprašala sta, kedaj prideš? Pila sta kavo in poslušala, kako naju je gospica učila zgodovino. Dragi papa, kaj ne, da ostaneš sedaj dolgo časa doma?! — ga je vprašala Teodora in ga objela.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumičić, prevedel J. S.

Prvi del.

Ko je kapitan izpil čaj, sli sti Lucija in Teodora na njegova kolena, jedna nasproti drugi. Bila je že najstarejša ura, ali on je še prižgal smotko, reši, da je dremal na poti iz Trsta. Njemu nasproti je sedela Malvina rdečega in veselega obraza. Zdelo se mu je lepša in mlajša, nego takrat, ko je bil odšel v Boston.

— Gospica, sti se moji mali kaj naučili?

— Da, gospod! Bili sti marljivi.

— Niavi, dragi papa, vedno. Cici se je več učila nego jaz — je priznala Teodora in poljubila očeta.

— Ne veruj jej, papa — je izustila Lucija sramežljivo.

— A kako je, gospica, z nemškimi jezikom? Hotel bi, da se ga nauče, ker je to državni jezik, jezik zastave, ki se vije na moji ladiji.

— Nekaj znati — je izjavila učiteljica.

— Jako malo! — je popravila Teodora jezico.

— Tudi zgodovine svi se učili.

— A kaj sti se učili, draga Lucija?

— Danes svi se učili — je začela Lucija — kako se je jeden grških bogov oženil s svojo materjo, veš, oni, ki se imenuje Uran, in kako so bogovi jedli svoje otroke in jih žive zakopavali, in kako se je jeden grških bogov oženil z mnogimi svojimi tetami in sestricami in drugimi ženami, katere niso bile božice.

— To sti se učili? — se je začudil Dakić.

— Da, dragi papa! Tudi kako so se grški bogovi poklali med seboj, in kako je bil največji grški bog bik in je ugrabil ženo, ki se je imenovala Amerika....

— Ali kaj to praviš, Cici? Ne Amerike, ampak Evropa. Zeus je bil bik, in on je odvezel nekemu ženo — je poučila Teodora sestro.

— Gospica, kaj se deklici učiti tudi take stvari? — je rekel oče malo v skrbeh.

— Da, gospod. Vse to je raztolmačeno v šolski knjigi.

bila brez vsakega upa do vseh in katerim bi bilo usojeno že a priori, da se morajo izvršiti s katastrofo za one, ki so se dali zavesti! Ne treba, da govorimo o tem: saj govore izgledi nedolžne zgozdovine, kako se je že britko masševalo nad Poljaki, ker so se bili dali zavesti v podjetja, kakoršna smo imeli ravno kar na mislih.

Danes pa smo hoteli socialno demokracijo opozoriti še na jeden moment, ki mora biti odločilne važnosti ravno za njo. V programu socialne demokracije je najodločilnejša borba proti vsakemu zastopstvu interesov, proti vsakemu privilegiju, bodi stanovskemu, bodi političnemu. Ona je, dosledno temu, sovražnica privilegijem in nje zahteva vseh zahtev je, da izginejo privilegirani stanovi. Izlasti pa da izginejo iz javnih zastopstev, v prvi vrsti iz centralnega parlamenta! Ta njena aspiracija nalaga živega praktičnega izraza v neprestanem klicanju po splošni jednaki volilni pravici. Socialna demokracija trdi, da le parlament, izišel iz splošne volilne pravice, torej čisto »ljudeški« parlament, more dovesti parlamentarno življenje do ozdravljenja; more ublažiti narodna nasprotstva in inicijirati blagonsno reformatično zakonodajstvo.

A ne vedo-li socialni demokratje, kdo vodi sedanjo poljsko politiko v Avstriji?! Mi govorimo namenoma o »poljski politiki« in ne o politiki poljskega naroda. Narod je siromak, je potlačen, se ne more ganiti! Poljsko politiko pa vodijo privilegirani stanovi, ki tišče narod ob tla! Sedaj vprašamo: ne prihaja-li socialna demokracija v nasprotstva sama s seboj, s svojim bistvom, se svojim programom, s svojimi kardinalnimi načeli, ne prihaja-li v navskrižje z ono bodočnostjo, za katero hoče delovati, ako v tem hipu podpira rusofobno poljsko politiko, ki ni drugega, nego politika — egoizma privilegirancev?!

Socialna demokracija opravičuje svoje simpatije do Japonske posebnost s tem, da je to inzularno cesarstvo konstitucionalna država. O konstitucionalizmu Japonske par besed v prihodnjem članku.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 3. marca 1904.

Včerajšnji in današnji dan ni prinesel posebnih vesti z bojišča. Spopad na morju pri Port Arturu minoli ponedeljek, so japonski listi zopet proglasili kakor sijajen uspeh Japoncev in so trdili, da je bilo rusko brodovje, posebnost pa toliko imenovani »Retvizan«, močno poškodovano. Sedaj se širijo o tem dogodku dve verziji. Eni menijo, da tega spopada v resnici niti bilo ni in da je bil ves dogodek izmišljen, kakor že toliko drugih. Drugi pa trde, da je sicer res, da je bilo rusko brodovje poškodovano, ali tudi Japonci da so imeli na vsaki način velike izgube.

Ob pomanjkanju družih za Japonce ugodnih vesti, se japonski listi zadnje dni kaj pridno bavijo s položajem v Port Arturu in slikajo to položeno kakor obupno. V trdnjavi da trpe že sedaj veliko pomanjkanje na vsem, in vojaštvo da je potrto, žalostno, obupano. Zaključek se seveda ta, da se bo mogla trdnjava le malo časa držati in da mora skoro pasti v roke Japoncem. Temu nasproti pa konstatujemo, da so nemški vojaški strokovni listi še pred začetkom vojne navajali, da je utrjena kakih 56 kilometrov dolga fronta in da je trdnjava preskrbljena z živimi vsaj za šest mesecev za 300 tisoč mož.

Sicer pa bi smeli vprašati, od kje prav za prav imajo poročevalci raznih listov svoje vesti?! Je-li verjetno, da je poveljstvo trdnjave ravno njim razkrilo, koliko municije in živeža je v trdnjavi?! Oni so k večjemu kaj čuli od koga, ki je zopet od drugih čul itd. itd. Celo »Nene Freie Presse« ne more verjeti, da bi mogli Japonci tako hitro zavzeti Port Artur. Ne izključuje sicer te možnosti, ali meni: težko, da bi se Japoncem posrečilo izsiliti si pot v notranje portarturske pristanišče. A ravno to je prvi in neizogibni pogoj za zavzetje Port-Artura. — Najverjetneje je torej, da bo rusko brodovje še dalje nadlegovalo rusko brodovje v pristanišču in dajalo posla ruski trdnjavi, ali od zavzetja trdnjave smo bržkone še daleč.

Mej tem pa, ko nima zadnje dni nič važnih vesti o operacijah na bojišču, sti prišli dve drugi vesti, ki zaslužiti posebnega zabeleženja. Ozirom na vprašanje, ki smo si je stavili včeraj: kako je prav za prav z

zvezo med Korejo in Japonsko?! — je važna vest, ki prihaja — povdarjamo to — iz Londona in ki se glasi: »Korejanci nikakor niso tako prijazni Japoncem, kakor se splošno misli. Prebivalci severne Koreje dajejo Rusom efektivno podpora«. Japonci utegnejo torej doživeti, v kolikor prihaja v poštev korejansko prebivalstvo, prav neljubih presenečenj vzlic vsej zvezi, ki so jo izsilili iz korejske vlade.

Druga vest; ki tudi prihaja iz Londona — katero zopet posebno podčrtujemo — se glasi: »Rusko sredozemsko brodovje postaja neprijetno občutno za Japonce. V Angleških pristaniščih leži več ladij z ogljem, določenih za Japonce, ki pa ne morejo odpluti, ker bi jih Rusi gotovo zajeli. Ti poslednji so izborni obveščeni o vsem gibanju ladij v Srednjem morju. Tudi v atlantiškem Oceanu pazijo ruske vojne ladije na oglje za Japonce. V tukajšnjih poučenih krogih opozarjajo na to, da postanejo cene oglja za Japonce polagoma tako drage, da jih isti jednostavno ne bodo mogli več plačevati«.

Te vesti se sicer ne nanašajo na dogodke na bojišču, ali so vendar zelo važne, ker utegnejo postati največjega pomena za bodoče dogodke na morju in indirektno tudi na kopnem. A najznačilneje je to, ponavljamo, da so začele prihajati ravno iz Londona.

Kitaj proti Rusiji?

Ruski častniki se bavijo z možnostjo, da napove tudi Kitajska Rusiji vojno. »Svjet« piše tozadevno: Ako pride do tega, bo naša naloga sicer težavnejša, vendar ne neizvedljiva. Mi smo dovolj močni, da porazimo obe rumeni državi. Vendar ne dovoli Evropa, da se Kitajska vzdigne proti nam. Kitajska ni še pozabila poraza od leta 1900. in v srečo se vedno sovraži Evropejce. Evropa jej ne dovoli, da se ojači.

Ruska carica vdova

Je poslala admiralu Skridlovu sledečo brzojavko: »Prijavite mornarjem Črnomoškega brodovja moj pozdrav in moje osvedočenje, da se bodo v potrebi hrabro borili za domovino, spominjaje se slavnih dni pri Sinopu in Sebastopolu in da rajše umrejo, nego da bi onečastili svojo zastavo«.

Zbor dobrovoljcev na konjih

se snuje v Vladivostoku. Ta zbor bo direktno podrejen poveljniku trdnjave. Dobrovoljci bodo skrbeli iz svojega za konja, za orožje in preživljenje. V ta zbor se priglašajo osebe iz naobraženih stanov: trgovci, odvetniki itd.

Prevažanje ruskega vojaštva.

Šef vojaških transportov v Vzhodni Aziji, general Levašov priobčuje v listih dopis, v katerem oporeka vestem o neprilicnostih in nesrečah o gibanju vojaštva preko Bajkalskega jezera. Kakor šef transportov dobiva vsaki dan podrobna poročila, kako se isti vrše. In sicer gre vse tako točno kakor ura. Kakšen dobiva res mejpotoma ozeblino, ali te se odpravljajo sproti. Vožnja na saneh preko Bajkalskega jezera je dolga 38 vrst. Sredi jezera so zakurjene barake, kjer dobivajo vojakovi topli jedila. Te barake so v telegrafski zvezi s postajo Inocentjevskaja, tako, da se lahko javlja tjakaj, za koliko vojakov treba jedij. Vojaki v sanah so preskrbljeni s kožuh in toplim obuvalom, ki izključa, da bi jim zmrznile noge.

»Ruski Invalid« priobčuje brzojavko generalnega lejtnanta Suhotina vojnemu ministru, iz katere je razvidno, da je Suhotin opazoval gibanje mnogih vojnih oddelkov in da se isto vrši v najboljem redu. V Čeljanbinsku se vrši strega kontrola po vojaškem načelniku onega okrožja, ki se prepričuje osebno, da-li imajo vsi vojakovi topli obleke.

Ruska vojna uprava je imenovala 96 komisarjev za železniške črte za službo prevažanja vojaštva v vzhodno Azijo. Ti komisarji bodo nameščeni na točkah, kjer so glavni stiki železnice (države. Njihova naloga bo, da organizirajo prevažanje, da je nadzorujejo in da skrbijo, da so železnice pripravljene za vojne namene.

Kako lažejo!

Rusiji sovražni listi so bili pred par dnevi zagnali hrup proti ruski vladi radi namišljenega nehumannega postopanja nasproti židovskim rodbinam, katerih glavarji so morali oditi na skrajni Vzhok kakor zdravniki. To nehumano postopanje je — kakor so trdili — obstajalo v tem, da so bile rodbine onih židovskih zdravnikov iz-

gnane iz Kijeva v okrožje, določeno Židem v selišča. Resnica pa je ta, da so vse one rodbine tudi po odhodu njihovih glavarjev imele ostati tam izven židovskega okrožja, kjer so bivale popred.

Jako zabavno je, kakor poroča neki dopisnik iz Tokia o »delovanju« raznih angležkih in ameriških poročevalcev — z bojišča. Vsi ti lažnjivi kljukci posedajo ves čas po hotelih v Tokio, kjer pričakujejo denarja iz domovine in — na vesti z bojišča. Oni kar navalijo na hotelirje, naj jim kaj povedo, da bodo mogli sporočiti svojemu časopisu! In če jim kdo prigovarja, da to in to ni res, pa odgovarjajo cinično: »Saj to je vseeno, ker glavno je, da sploh kaj brzojavim«. Od tega imajo ti poročevalci dvojen dobiček. Najprej dobijo plačilo za lažljivo brzojavko, pozneje pa za drugo, ki je popravila ono laž. Tako se brzojavljajo v svet tudi najgorostasnejše neumnosti.

Položaj v Avstriji.

Vse razpravljanje ozirom na politični položaj v Avstriji se vrti okoli vprašanja: ali bodo Čehi obstruirali tudi predlogo o novincih, ali pa izločijo glede te predloge ono skrajno parlamentarno sredstvo? Staročeska glasila so večinoma za to, da bi predlogo o kontingentu novincev Čehi pripustili v razpravo. Ti listi se boje, da bi se položaj čeških poslancev zelo poslabšal pred krono, ne da bi se nimalo izboljšal v parlamentu. Poljski listi seveda obsojajo obstrukcijo, vendar so nekateri njih toliko resnicoljubni, da priznavajo, da ni dr. Koerber prav ničesar storil v to, da bi češki poslancem olajšal odnehanje od obstrukcije. Mi pa pravimo, da je dr. Koerber mnogokaj storil v nasprotjem zmislu. Njegovi pismi agrarcem in češkemu dež. odboru, s katerima je odklonil sklicanje deželnega zbora, sti bili kakor pro-računjeni v to, da razburiti tudi najmirnejšo ovčico v češki javnosti. »Patrijotično« zveni res, če se kdo zgraža nad preprečanjem »državnih potreb«; ali če oni, ki se zgraža, postopa tako, da izzivlje tako preprečanje, potem je njegovo vedenje licemerstvo najhujše vrste. In mi bi menili, da so potrebe vsacega naroda tudi eminentne in resnične državne potrebe, ker narodi so tisti, ki sestavljajo državo in jo vzdržujejo se svojo muko in svojo krvjo. Dokler v Avstriji ne prodre to spoznanje, da državni potrebi bo pomagano najbolj s tem, da bo ustrezno gospodarskim in kulturnim potrebam posamičnih narodov, dotlej ni misliti na trajno zboljšanje notranjega položaja v naši državi. Pravica je podlaga državam! Tako nekako se glasi napis na cesarskem dvoru na Dunaju. Vrata državnega zbora se že odpirajo. Predno začne dr. Koerber se svojimi novimi poskusi, da razpne jadra parlamentove ladije, da bi enkrat ta ladija svobodna zaplovila po gladini vodovja, naj si ogleda oni napis na cesarskem dvoru na Dunaju, naj se uglobi v njega zmisel, naj izpregovori enkrat mea culpa, in naj zasnuje nove poskuse po nauki, da le jednaka pravica in jednaka svoboda za vse moreti biti v podlago državam!

† General Vanovski.

Te dni je umrl v Petrogradu — kakor smo že javili — bivši ruski vojni minister Vanovski v visoki starosti 82 let. General Peter Semjonovič Vanovski se je prišteval najhrabrejšim ruskim vojskovodjem in se je odlikoval že v ogrski (1849) in krimski vojni (1854—1856). Leta 1857 je postal Vanovski ravnateljem častniške šole. Pozneje je pomagal na novo organizirati vojaška vzgojevališča. Od leta 1870—1875 je bil poveljnik čet kijevskega vojnega okraja in v rusko-turški vojni je zapovedoval vojaškim četam pri Ruščuku, kjer se je posebno odlikoval. Leta 1882 je postal Vanovski vojni minister namesto odstopivšega grofa Miljutina, in v tej službi je ostal do 1898. V tem času je uvel razne važne reforme. Leta 1901. je Vanovski povsem izstopil iz državne službe ter potem živel privatno. Še pred nekaj dnevi je poročal brzojav, da je v cerkvi po službi božji blagoslovil novoimenovanega vrhovnega poveljnika za vzhodno Azijo, Kuro-patkina, ki je prišel na sv. obhajilo.

Dogodki na Balkanu.

»Novosti« pišejo o položaju na Balkanu ter omenjajo vest, da hočeti Francozka in Angleška poslati turški vladi nov opomin glede reform. List dostavlja, da se je taka

aredstva že večkrat rabilo, toda brezuspešno. S samimi diplomatičnimi opomini ni nič pomagano, velika demonstracija združene evropske mornarice pred Carigradom bi imela boljši uspeh ter bi izdatno ohladila turški fanatizem.

Proračun Srbije.

Državni proračun, ki ga je predložil skupščini finančni odsek, pokazuje prihodkov 82.036.692 dinarov, stroškov pa 89.036.692 dinarov. Deficit od 6.338.907 dinarjev se pokriva iz povečanih dohodkov od carine, s povišanjem cen na tobaku in potreleju in posebno s štiri odstotnim povišanjem direktnih davkov.

Dnevne novice.

Imenovanji v redarstveni stroki. C. kr. namestnik za Primorje je imenoval provizoričnega redarstvenega kancelista Matijo Funderle definitivnim kancelistom, a orožniškega narednika Avgusta Masetti provizoričnim redarstvenim kancelistom.

Iz justične službe. Deželnega sodišča svetovalec, kateremu pa je podeljen naslov in značaj svetovaleca višega deželnega sodišča, Ivan Okretič, službuječi na generalni prekuraturi na Dunaju, je imenovan svetovalcem višega deželnega sodišča v Trstu extra statum.

Slovenščina in ces. kr. redarstveni uradi. Pišejo nam: Večkrat že smo se oglašili na tem mestu z raznimi pritožbami proti ces. kr. redar. uradom. Naše pritožbe so imele tudi nekoliko uspeha — toda le nekoliko. V prejšnjem času so izdajali na slovenske prošnje le laška potrdila v stvari domovinske pravice. Po raznih naših pritožbah se je stvar izpremenila v toliko, da izdajajo sedaj tu pa tam tudi kako slovensko potrdilo — ali prihaja nam zopet v roke vedno več laških potrdil, izdanih na slovenske prošnje!

Za Lahe ima redarstvo posebne tiskovine, katere se samo izpolnjuje, dočim za Slovence ni takih tiskovin. Zakaj ta dvojna mera? Lahom se izdajajo laška potrdila, ne da bi vpraševali stranko, v katerem jeziku da si želi potrdilo. Slovence se vprašuje še-le, da-si pravi že sama slovenska prošnja, v kakem jeziku naj se izda dotično potrdilo. — Vprašujejo: hoče-li stranka slovensko ali laško potrdilo?!

V rokah imamo potrdilo št. 8849/III. Za to potrdilo je bila uložena slovenska prošnja, a temu je redarstvo izdalo laško potrdilo. Izgovor, češ, da je bila stranka vprašana (kakor rečeno zgoraj), v katerem jeziku da hoče imeti potrdilo — je piškav. Stranke so večinoma revne in zelo malo poučene o svojih pravicah. Ako jih kak gospodič vprašuje v laščini glede jezika, odgovarjajo: Storite vi, kakor veste da je prav!

Mi smo siti teh komedij in homo uravnavali svoje postopanje tako, da na vsaki način odpravimo vsako zapostavljanje našega jezika od strani ces. kr. uradov. Slovenski jezik je tu v Trstu deželni jezik, katerega bi morali znati vsi oni, ki služijo državi. Ako pa ne znajo niti toliko, da bi mogli izpolniti male potrdilo — pa naj si gredo iskat državne službe tja čez morje!

»Piccolo« o spomenici Hrvatov in Slovencev. »Piccolo« priobčuje doslovno vse zahteve, navedene v spomenici, ki jo je izročila naša deputacija ministrskemu predsedniku dr. u. Koerberju. Potem pridodaje laški list celo vrsto svojih pripomb. Nekoliko odgovora mu damo jutri.

Veteran slovenske narodnosti v Trstu. Pred nekoliko dnevi so poročali listi, da je »Državna zveza veteranov« v svojem letošnjem »koledarju patrijotov« priobčila tudi pesem, skrajno sramotilno za Slovence. Pesem kliče namreč Boga (kolika profanacija!) na pomoč proti »divjaškemu Slovanstvu«.

Mi nismo namenoma nič omenili o tem, da vidimo, je-li med tržaškimi veterani naše narodnosti toliko narodnega poštenja, da se (ne da bi kdo še le drezal) pojavi reskoja proti tej nesramnosti?! Danes smo prejeli iz veteranskih krogov obvestilo, da je medbolj narodno zavednimi veterani ona vest res povzročila ogorčenje in da namerujejo nekateri izstopiti tudi iz društva, ako isto ne izstopi iz »zveze«. Dobro, hvala dotičnikom! Ali mi se ne zadovoljujemo z odporom posamičnikov, mi bi želeli, da vsi veterani naše narodnosti nastopijo najenergijeje in da zahtevajo od društva, da ono zahteva zadoščanja od »zveze« za krvavo žaljenje naše narodnosti.

Če nas že žali kako nemško-nacijonalno bojevito društvo, naj že bo, to nas ne boli toliko. Ali da nas v svojih publikacijah zasramujejo društva, ki pred svojimi naslovi ponosno navajajo, da so cesarski in kraljevi, in ki so tudi posebno favorizirana od državnih oblasti — to je nekaj, česar ne moremo odpuščati in ne smemo mirno dopuščati!! Če ne bo torej iz vrst tržaških veteranov slovenske narodnosti primerne splošne reakcije proti žaljenju naše narodnosti od strani »Zveze«, prisiljeni bomo misliti, da se naši veterani identifikujejo z onim zasramovanjem. A temu primerno bo potem tudi naše nadaljnje postopanje nasproti veteranskim društvom. Mi se ne puščamo žaliti pod nobeno znamko — tudi ne pod »cesarsko-kraljevo«.

»Zvesto - nemško zahvalo« izrekata nemško protestantski šolski družbi v Berlinu in prošliti »Südmarki«: načelnik krajnega šolskega sveta v Pobršu pri Mariboru, imenoma Rojko, in krajni šolski nadzornik istotam, imenoma Večernik. Izrekata pa zahvalo za podpore tamošnji šoli, v kateri sede — sami slovenski otroci. Ne, draga gospoda Rojko in Večernik, vajino postopanje utegne biti »nemško«, ali »zvesto« ni, ker je izdajsko na vajinem lastnem slovenskem narodu!!

Nemci na delu. Včeraj smo omenili, da je imel učitelj nemščine na ljubljanskem ces. kr. učiteljskem g. R. Peerz v ponedeljek 29. svečana v Trstu shod za ustanovitev nemškega »kranjsko-primorskega učiteljskega društva«. »Sl. Narod« omenja, da je omenjeni g. Peerz zaradi hude bolezni na dopustu v Opatiji, kar ga pa ne ovira, da išče po Trstu naročnikov za jetično »Laibacher Schulzeitung«, kateri list ureja g. Peerz od novega leta sem. »Slov. Narod« pravi, da je zanimivo to, da g. Peerz zaradi bolezni ne more poučevati, a agitira lahko. Ob tej priliki se spominjamo rajnega Dolinarja, nadzornika za tržaško okolico. Moč je bil hudo zatiran; in ko je videl, da v Trstu ni pomoči zanj, se je obrnil na Dunaj. Bil je pa premalo previden ter ni naznanil v Trstu, da odhaja za en dan na Dunaj, da si je imei kakor e. kr. okrajni šolski nadzornik pravico jemati si kakor učitelj državne ljudske šole poljubno dolg dopust. Takoj so mu bili vzeli čast nadzornika. Da vidimo sedaj, kaj dobi Peerz za to, da jemlje dopust zaradi bolezni, v resnici pa hodi v Trst delat propagando!! Pa morda se Peerzu to preze, saj kakor rojen Kočevci, mora »hauzirati«. Omenjamo še, da je gosp. Peerz kakor bivši učitelj zasebne nemške ljudske šole v Gorici užival toliko zaupanja med slovenskim in laškim učitelstvom na Goriškem, da je zavzemal častno mesto v goriškem deželnem učiteljskem društvu. Moč je bil pa praktičen, kakor so sploh Kočevci. Čudimo se pa, da je bilo tržaškimi nemškimi učitelji treba pomlajenja iz Kočevja, ko je med njimi vendar tako trdnih nemških skal! Ali pride še le zdaj zlati vek primorskim Nemcem? Radovedni smo, če so med prišasti g. Peerza, t. j. med ustanovitelji »Krausisch-Küstenländischen Lehrervereins«, tudi oni učitelji tržaških državnih ljudskih šol, ki so ob enem učitelji slovenščine na teh šolah. (So, to vemo mi za gotovo. Op. ured.).

Ako so, potem je pouk slovenščine na teh šolah v dobrih rokah!! — Sicer pa menimo da v Opatiji ni Peerz bolnik, ampak zdravnik! Bolnik je tamošnja zasebna nemška ljudska šola, katere dva učitelja sta bila pred par meseci vsprejeta v državno službo, a delujeta na zasebnem zavodu! In v Trstu pri sv. Jakobu? Koliko učiteljev te šole plačuje država?! Koliko podpore daja država tej šoli na leto?!

Pa saj bo vateženo vsem našim željam, je rekel g. dr. Koerber iati dan, ko je Peerz zidal v Trstu stebre za most od Belta do Adrije!!

Razstava slovenskih slikarjev na Dunaju. Opozorjamo na razstavo slovenskega umetniškega društva »Sava« v galeriji Miethke na Dunaju, I. Dorotheergasse 11, ki je ob delavnikih od 10. do 5. ure, ob nedeljah od 10. do 1. odprta.

Izobraževalno, zabavno in podporno društvo »Zvezda« na Dunaju priredi dne 6. marca 1904 zabaven večer v dvorani »Zum Regensburgerhof« Dunaj, I. Sonnenfelsgasse št. 2. Začetek ob šestih zvečer. — Slovenski gostje dobrodošli!

Poleg pevskih in glasbenih točk je na vnapredu tudi predavanje e. in kr. stotnika g. Fridolina Kavčiča »O Vegi«.

Prihodnja zabavna večera bodeta: 10.

aprila (drugo nedeljo meseca aprila) in 1. majnika. — Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904.

Shod vinogradnikov v Mariboru. — »Südsteierische Presse«, ki je bila pozivala slovenske vinogradnike, naj se ne udeležijo tega shoda, piše v zadnji svoji številki, da se slovenska društva sicer ne udeležijo oficijelno shoda, da pa iz ozirov na velike narodno-gospodarske interese odstopa od agitacije proti udeležbi na shodu v Mariboru. Obžaluje pa, da v stvari, gospodarsko toli važni, ni bilo omogočeno skupno oficijelno nastopanje.

Ob enem naznanja isti list, da se bo dne 10. aprila vršil v »Narodnem domu« v Mariboru ljudski shod, na katerem bo državni poslanec Robič utemeljeval resolucijo proti »vinski klavzuli«. Ker se je g. posl. vedno najintenzivneje bavil s tem važnim vprašanjem, bo obsejal njegov govor gotovo mnogo interesantnega.

Služba cestarskega mojstra. Razpisano je eno mesto cestarskega mojstra za Primorje (v kategoriji elug). Prednost imajo dosluženi podčastniki. Prositelji naj bodo, če le možno, izkušeni zidarji, ali tesarji, ali kamenoseki ter veščji nemškemu, italijanskemu in enemu slovenskih jezikov. Popolnoma morajo biti veščji čitanju, pisanju in računjanju, pa tudi tehničnemu risanju, v kolikor je to potrebno za stavbeno obrt in za vodstvo manjih gradb. Prošnje je uložiti do 31. marca na e. kr. namestništvo v Trstu.

25.000 kron nemškemu gledališču v Ljubljani daja kranjska šparkasa. — Tako gredo slovenski denarji v pospeševanje nemških kulturnih in političnih namenov. Sami slovenski tisočaki so napravili kranjsko šparkaso tako mogočno. To je bilo od nekdanje naše prokletstvo: slovensko delo, slovenski denar in slovenska kri so, ki večajo moč in veljavo tujinca v deželi!

Tujci v Ljubljani. Mesec februarja je došlo v Ljubljano 2326 tujcev. Med temi jih je bilo 54 iz vnanjih držav.

Čitateljem in sotrudnikom. Dan za dnem moramo izpuščati raznega gradiva, do ločenega v priobčenju. Prosimo torej potrpljenja.

Razne vesti.

Sueg v Parizu. Povsod po Francozkem je te dni močno snežilo, zlasti je palo v Parizu mnogo snega, kar se ni dogodilo že več let.

Koliko troši angležki narod za obleko? Neki sotrudnik lista »Ladys Realm« je izračunal, da Angleži trošijo za obleko na leto 5.000.000.000 K. Ali z drugimi besedami: ta denar, ki ga narod angležki izdaja za obleko, bi zadoščal za pokritje ceste samimi bankovci po pet funtov šterlinov iz Londona v Pariz, in sicer bi bila cesta široka 9 stopinj in dolga 215 angleških milj.

Najbogatejši človek na svetu, je gotovo Amerikane John D. Rockefeller. On ima eno milijardo dolarjev premoženja, v našem denarju 2500 milijonov kron. Rockefeller je rojen 1839. in kakor šestnajstleten deček je imel samo 10 dolarjev. Rockefeller je izključni gospodar vsega ameriškega petrolja, ki mu nosi na leto 100 milijonov kron čistega dobička. Druge milijone dobiva od raznih svojih železnic, rudnikov tovara itd.

Nad 21.000 mrtvih za kugo v enem tednu. Tako se glasi strašno sporočilo iz Indije. Nekaj tednov je trajalo mirovanje te grozne epidemije; zadnje čase, ko je postalo topleje, razasaja iata zopet grozovito. V zadnjem tednu, o katerem so došla poročila, je bilo 4000 slučajev smrti več, nego v prejšnjem tednu. Kuga razasaja silno v predsedništvu Bengalenskem, pa tudi v centralnih pokrajinah in tudi v Bombaju. A temu se tudi ni čuditi ob vnebovpjutih razmerah v tem le mestu. — V Kalkuti pa se ne širi kuga.

Angležki mogotci naj bi raje v Indiji, katero deželo izsesujejo na brezsrčen način, skrbeli za boljše zdravstvene odnose, nego spletarijo po vsem božjem svetu in ščuvajo narode v vojne in brezkraino nesrečo.

Gospodarstvo.

Banka »Slavija«. Še v nobenem letu dosedanjega 35-letnega delovanja tega zavoda ni izkazal oddelek za življensko zavarovanje tako ugodnih vspehov, kakor ravno kar v minolem letu.

Podano je bilo v tem letu ravnateljstvu 7777 zavarovalnih oglasil na kapital K

21.227.000. — Vaprejetih pa je bilo 6480 oglasil na zavarovani kapital 17.690.700. — V istem letu izplačano je bilo po umrlih zavarovalnih kapitala 1.111.972 K 25 st. Kapitala na doživetje 398.402 K 29 stot., rentni penziji 38.082 K 83 stot., skupno torej v oddelkih življenskih samo v enem letu K 1.548.457 in 37 stot. V dobi obstanka zavolja pa se je v obče v vseh oddelkih izplačalo nad 70.000.000 kron. Poleg teh izplačil pa je banka »Slavija«, ker je vsajemni zavod, razdelila svojim členom življenskega oddelka še nad K 1.200.000 dividende. — Dokazom o velikem razvoju oddelkov življenskih je pred vsem nenavadno rastoča zavarovalnina, ki je v letu 1903. dosegla uvaževanja vredno višino 3.803.712 K 80 stot. Vsi rezervni fondii so presegli koncem minolega leta znesek K 30.000.000. — Po vspehu teh je jasno, da banka »Slavija« v nedosežni meri izvršuje svojo narodno-gospodarsko nalogo.

Izvažanje dalmatinskih vin. Po »Tršćanskem Lloyd« posnemljemo:

Izvoz dalmatinskih vin znaša: v Hrvatsko in Slavonijo 91.000 hl., na Ogrsko 180.000 hl., v Cislajtanijo 250.000 hl., v Bosno in Hercegovino 36.000 hl. in v ostalo inozemstvo 15.000 hl. Skupno torej 542.500 hl. na leto. Vseukupni pridelek na vinu v Dalmaciji znaša pa 1.250.000 hl. Žalostno dejstvo je, da se izvažanje dalmatinskih vin v inozemstvo zelo manjšuje. Izvoz na Francosko je na pr. skoro popolnoma prenehal.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu svečanu 1904 je 226 strank uložilo K 56.432-39, 109 strank vzdignilo 24.119-40 K, 11 strankam izplačalo se je posojil K 18.920. Stanje hranilnih ulog K 944.528-30. Stanje hipoteknih posojil K 669.907-42. Denarni promet K 132.850-83.

Trgovina.

Borzna poročila dne 3. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.09, angleške lire K 23.98 do 24.03, London kratak termia K 240.10—240.65, Francija K 95.30—95.65, Italija K 94.35—94.70, italijanski bankovci K 94.35—94.70. Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci K 117.20—117.50, avstrijska ednotna renta K 99.30—99.60, ogrska krona renta K 96.70—97.20, italijanska renta K 98.25—99.00, kreditne akcije K 626.00—630.00, državne železnice K 627.00—631.00, Lombardi K 77.00—79.00, Lloydove akcije K 700.00—710.00. — Srečke: Tisa K 322—326, Kredit K 453—463, Bodenredit 1880 K 291—301, Bodenredit 1889 K 283—287, Turške K 115—117, Srbske 2%, — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.45	99.50
Avstrijska renta v srebru	99.40	99.45
Avstrijska renta v zlatu	118.25	118.35
Avst. investicijska renta 3 1/2%	99.50	99.50
Avst. renta v zlatu 4%	91.40	91.40
» » v kronah 4%	97.—	97.—
» » renta 3 1/2%	88.75	88.75
Akcije nacionalne banke	1606.—	1605.—
Kreditne akcije	627.50	630.—
London, 10 Lstr.	240 1/2	240.20
100 državnih mark	117.35	117.37 1/2
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.08	19.08
10 ital. lir	94.50	94.50
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 95.05, 5% italijanska renta 99.30, španski exterior 77.47 akcije otomanske banke 544.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unišćirana turška renta 78.40 menjice na London 251.70, avstrijska zlata renta 100.60 ogrska 4% zlata renta 98.60, Länderbank 465.—, turške srečke 113.50, parizska banka 10.30, italijanske meridijske akcije 693.—, akcije Rio Tinto 11.81. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 8 1/2% Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 76 1/2, italijanska renta 98 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju 24.30, dohodki banke 145.000, izplačila banke —. Mirna.

Tržna poročila 3. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.71 do 8.72, za oktober od 8.51 do 8.52. Rž za april K 6.88 do 6.89, za maj — do —. Oves za april K 5.81 do 5.82, za maj — do —. Koruza za maj K 5.50 do 5.51, za julij 5.60—5.61.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje: rezervirano. — Prodaja 10.000 met stotov, komaj trdno; druga žita nespremenjeno. Vreme: l.p.o.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50, kg 39.— frk, za maj 39.75 frk.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za marec 32 1/2, za maj 33.—, za september 34 1/2, za dec. 35 1/2, mlčno; kava Rio navadna loco 30—33, navadna reelna 34—37, navadna dobra 38—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marec 16.40, za maj 16.75, za avgust 17.15, za oktober 17.50, za december 17.55, za februar 17.75; stalno. Vreme: mrz.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh, Java 8.07 1/2 Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski Centrifugalpile, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, feb.-avg. 64.25 do 65.50. Concassé in Melispile promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, feb.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za boiče dobave, vzdržano, 15 in 20 st. znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za april 15.25, za maj-junij 15.25, za maj-avgust 15.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.—, za april 22.30, za maj-junij 22.65, za maj-avgust 22.55 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.—, za april 30.25, za mesec maj-junij 30.50, za maj-avg. 30.55 (Mirno). — Repično olje za tekoči mesec 47.—, za april 47.75, za maj-avg. 49.—, za sept.-december 49.75 (Mirno). — Spirit za tekoči mesec 42.—, za april 42.—, za maj-avg. 41.—, za sept.-december 41.75 (Mlačno). — Sladkor surov 88° usn nov 21.— 1/2 (Mirno), bel za tekoči mesec 24.50, za april 26.75 (mlačno), za maj-avgust 25.37 1/2, za okt.-jan. 26.62, rafiniran 56—56 1/2. Oblačno.

Trgovina se zaklanimi praščil.

Včeraj je bilo pripeljanih na tukajšaji trg 46 praščicov. Prodalo se je vse po K 100—116.

Izgubil se je

temnorjav lovski pes „Fido“, leto star. Okolu vrata ima močan pas in na prsih belo piko. Kdor bi vedel, kje se nahaja, naj blagovoli to naznani Ivanu Čotarju v Komnu ali pa privedi psa v Komen, kjer dobi primerno nagrado.

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcantoni št. 1.

po zelo nizkih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan oenkbrezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telefon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

GRLOBOL, KAŠELI, NAHOD, UPADAJE GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten vspeh.

Izdeluje P. Prendini, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter zahtevati vedno „Pastiglie Prendini“, koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST

Pozor!

Prodajam po jako nizkih cenah spee-rijsko-jedilno blago iz prvih tovarn in sicer lireske testenine Znidarič & Valencić, nadalje napol taske in tržaške testenine prvo vrste in vsake velikosti, s točno postrežbo na dom. Na deželo pošiljam po poštne povzetju od 5 kg. naprej.

Proti takojšnemu plačilu 2% odbitek. Priporočam se udn

Josip Luin.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZAHVALA.

Iz dna svojega srca se podpisana zahvaljuje vsem onim cenjenim osebam, ki so na katerikoli način izrazili svoje sočutje na izgubi naše priljube

Marije.

Posebno se pa zahvaljuje za vse podarjene vence zlasti pa c. kr. ietniškim čuvajem in sploh vsem, ki so pokojnico spremili k večnemu počitku.

B-g plati!

V Trstu, dne 3. marca 1904.

Zalujoča rodbina Čevna.

Uradnika

sprejme »Posojilnica v Kopru« z letno plačo 1440 K. Prošnje opremljene z dokazi o dosedajšnjem službovanju, starosti in sposobnosti poleg slovensčine, tudi italijansčine, je vložiti pri odboru iste do 31. marca 1904.

Prosilci z kaveijo imajo prednost.

Spominjate se sirot!

Sirotinske srečke

(Kinderheim-Lose) za sezidanje doma za sirote.

1500 vrednostnih dobikov v skupnem znesku K 60.000 — Glavni dobiček v vrednosti K 25.000. Cena srečk po 1 krono. — Srečkaje nepreklicno 22. aprila 1904.

Vdobe se v vseh tobakarnah.

Uprava sirotinske loterije kršćanske zveze dunajskih gospod, Dnnsj, L, Neuer Markt 6

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčkah in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz« v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 nvč.
istza na dom » 40 »
istreki teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Veliki izbor snovij za obleke, ki se po mer izgotovijo v lastni krojašnici.

Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako nizkik cenah.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Svoji k svojim!

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Salvator balzam (Liquer aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zob oboli, glavoboli, zagrenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdravi materico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste. Cena omotu od 11 steklenič z navodilom 5 K ako se denar pošlje na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano domače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 1. II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni dihalnega organa ter zlasti odpravijo katere, bronhijalne, želodčne in črevesne zaslženja.

Ena škatljica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vzganim imenom „Ravasini“ ter zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobivaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Picciola Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler, in v glavnih lekarnah v Avstro-Ogerskej.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia štv. 11. — TRST.

Velik dohod fuštanja veleurl v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske hlače in izdelki za delavce.

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma štv. 6. - TRST. - Ulica Caserma štv. 6.

(Posredovalci izključeni).

10 kron na dan

si zasluži vsakdo lahko in pošteno. Povpraševanja na Winter & Nagy, Budapest, IV. Ungargasse 6.

Anton Skerl

mehanič

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vpredmeti tudi na mesečne obroke.

Debelost odstranjuje

hitro (zajamč. neškodljivo) Thielejev čaj za odpravo debelosti. Zavitek Mk 1 25, 4 zavitki fr.co (s povzetjem) od tvrdke Ludw. Thiele Mannheim. (Pošitjatev se vrši potom avstr. lekarn)

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

AVIANO & SCHEGA

tovarna ščetk in čopičev

Prodaja na debelo in drobno.

Ugodne cene.

TRST — ul. Paduina 19. — TRST.

Svoji k svojim!

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj — Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure silvalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

FILIJALKA

BANKA UNION V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 3/4 % takoj

„ 3 % na 6 mesecev

„ 3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/4 % na 6 mesecev

„ 2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 3/4 % do vsakega zneska izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneska treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si budi uradnih ur.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje iztrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor-na naročila.

Podružnica v Splugetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzgida.

Promet s čeki in nakaznicami.